

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/91/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6820201053
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martin Štubniak
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6820201053.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Martina Štubniaka a sudkýň JUDr. Janky Boroškovej a JUDr. Ivce Hanuskovej, v spore žalobkyne M. B., rod. L., narodenej XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom H. XX, K., právne zastúpenej JUDr. Alexandrom Milkom, advokátom, so sídlom Cyrila a Metoda 4, Rožňava, proti žalovaným 1/ P. Q., narodenému XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom A. XXX/XX, K., právne zastúpenému JUDr. Hedvigou Gallovou, advokátkou, so sídlom Račianska 66, Bratislava, 2/ F. H., rod. P., narodenej XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom O. XXXX/X, K., o určenie, že nehnuteľnosti patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o odvolaniach žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Okresného súdu Revúca č. k. 7C/25/2020-99 z 23. augusta 2021, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu m e n í tak, že žalobu žalobkyne z a m i e t a.

II. Žalobkyňa je p o v i n n á zaplatiť žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Revúca (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) napadnutým rozsudkom určil, že do bezpodielového spoluvlastníctva žalobkyne a žalovaného 1/ patria nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX k. ú. K. ako C-KN parcela č. XXXX/X zastavaná plocha nádvorie o výmere 332 m², C-KN parcela č. XXXX/X zastavaná plocha nádvorie o výmere 119 m², C-KN parcela č. XXXX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere 37 m² a ako stavba rodinného domu súp. č. XXXX na parcele č. XXXX/X a garáže bez súpisného čísla na parcele č. XXXX/X (I. výrok). O trovách konania rozhodol tak, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému 1/ v celom rozsahu (II. výrok) a že žalobkyňa sa nárok na náhradu trov konania voči žalovanej 2/ nepriznáva (III. výrok).

2. Podľa prvoinštančného súdu mala žalobkyňa na podanej žalobe naliehavý právny záujem podľa § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pretože jedine tak sa vyrieši jej právna neistota v otázke, či žalované nehnuteľnosti aktuálne v katastri nehnuteľností zapísané ako vlastníctvo žalovanej 2/ patria do jej bezpodielového spoluvlastníctva so žalovaným 1/, ohľadne vyporiadania ktorého sa vedie konanie sp. zn. 5Pc/11/2016 a jeho stranou žalovaná 2/ nie je. Po vecnej stránke prvoinštančný súd dospel k záveru, že pokiaľ sporné nehnuteľnosti patriace do bezpodielového spoluvlastníctva žalobkyne a žalovaného 1/ tento odpredal žalovanej 2/ kúpnu zmluvou zo dňa 29. 12. 2016 za cenu 40.000,- Eur, vykonanými dôkazmi bolo preukázané, že žalobkyňa súhlas ku kúpnej zmluve neudelila a preto sa podľa § 40a v spojení s § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) listami zo dňa 05. 09. 2019 voči žalovaným 1/ a 2/ účinne dovolala relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy. V dôsledku toho nehnuteľnosti patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Vzhľadom na výsledok konania

rozhodol prvoinštančný súd o náhrade trov konania podľa § 255 ods. 1 CSP vo vzťahu medzi žalobkyňou a žalovaným 1/ a podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 257 CSP vo vzťahu medzi žalobkyňou a žalovanou 2/.

3. V zákonnej lehote podali proti rozsudku odvolanie obaja žalovaní.

4. Žalovaný 1/ v odvolaní navrhol rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť, resp. rozsudok zrušiť a vrátiť vec prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Popieral, že by žalobkyňa nevedela o predaji spoločných nehnuteľností, práve naopak, ona bola iniciátorkou predaja a stanovila aj kúpnu cenu 40.000,- Eur, keď ich v priebehu roka 2016 za túto sumu ponúkala na predaj. Ďalej poukázal na svoju výpoveď a na výpoveď žalovanej 2/, ktorá popísala celý predaj a zdôraznil, že jediným dôvodom podania žaloby žalobkyňou je skutočnosť, že z kúpnej ceny vyplatil hypotekárny úver vo VÚB, a. s. vo výške cca 27.000,- Eur a tým znížil jej vyrovnací podiel z titulu BSM v konaní sp. zn. 5Pc/11/2016. Namietal tiež, že prvoinštančný súd rozhodnutie nedostatočne zdôvodnil a nesprávne posúdil aj otázku dobrej viery žalovanej 2/ ako nadobúdateľky nehnuteľností. Napokon podľa neho nemá žalobkyňa na podanej žalobe naliehavý právny záujem, pretože podala návrh na vyporiadanie BSM.

5. Žalovaná 2/ v odvolaní uviedla, že nehnuteľnosti slušne a poctivo kúpila a zaplatila. Dom si dala prerobiť na bezbariérový, aby mohla skromne dožiť a ak žalobkyňa nedostala z predaja podiel, má to riešiť so žalovaným 1/ ako bývalým manželom. Sama žalobkyňa inzerovala predaj nehnuteľností, iniciovala predaj, nehnuteľnosti jej ukázala a vôbec ju neinformovala, že sú predmetom sporu so žalovaným 1/. Ak by tak žalobkyňa urobila, okamžite od kúpy odstúpi, resp. stačilo, aby jej žalobkyňa povedala, že dom nie je na predaj.

6. Žalobkyňa v spoločnom vyjadrení k oboj odvolaniam navrhla rozsudok prvoinštančného súdu potvrdiť a priznať jej náhradu trov konania. Podľa nej prvoinštančný súd vykonal podrobné a rozsiahle dokazovanie a na jeho základe vec správne právne posúdil a vo veci správne rozhodol. Žalovaní v odvolaniach neuvádzajú nové skutočnosti, iba opakujú také, ktoré už boli posúdené. Napadnuté rozhodnutie dáva odpoveď na všetky ich námietky, pretože prvoinštančný súd sa vysporiadal so všetkými dôležitými otázkami, vrátane naliehavého právneho záujmu na podanej žalobe, ktorý posúdil v súlade s ustálenou súdnou praxou. Skutočnosti uvádzané žalovanou 2/ súd zohľadnil vo vzťahu k rozhodnutiu o náhrade trov konania.

7. Na základe odvolaní žalovaných 1/ a 2/ krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379 a § 380 CSP, pričom podľa ust. § 385 ods. 1 CSP nariadil na prejednanie odvolaní pojednávanie, na ktorom zopakoval dokazovanie a na základe toho rozsudok súdu prvej inštancie zmenil podľa § 388 CSP, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 CSP), ani zrušenie (§ 389 CSP). V nadväznosti na to odvolací súd v zmysle ust. § 396 ods. 1 CSP rozhodol aj o náhrade trov konania na súde prvej inštancie a v odvolacom konaní.

8. Odvolania žalovaných 1/ a 2/ vyhodnotil odvolací súd ako dôvodné.

9. V prejednávanej veci sa žalobkyňa domáhala určenia, že žalované nehnuteľnosti tvoria súčasť jej bezpodielového spoluvlastníctva so žalovaným 1/. Tvrdila, že žalovaný 1/ ako bývalý manžel predal spoločné nehnuteľnosti bez jej súhlasu žalovanej 2/ kúpnu zmluvou zo dňa 29. 12. 2016. Preto sa listom zo dňa 09. 05. 2019 dovolala voči oboj žalovaným relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy. Podľa žalobkyne nevyhnutnosť určenia, že nehnuteľnosti patria do BSM spočíva v tom, že v konaní Okresného súdu Revúca sp. zn. 5Pc/11/2016 o vyporiadanie BSM nie je možné túto otázku vyriešiť ako predbežnú. Bráni tomu totiž zápis v katastri nehnuteľností, podľa ktorého je ich vlastníčkou žalovaná 2/ a táto stranou v konaní o vyporiadanie BSM nie je (a v dôsledku toho by pre ňu ani rozsudok záväzný nebol).

10. Odvolací súd sa stotožňuje s posúdením prvoinštančného súdu, ktorý dospel k tomu, že žalobkyňa má na podanej žalobe naliehavý právny záujem podľa § 137 písm. c) CSP. Žalobkyňa skutočne nemá iný právny prostriedok ochrany v situácii, kedy so žalovaným 1/ vedie spor o vyporiadanie ich rozvodom zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva (konanie Okresného súdu Revúca sp. zn. 5Pc/11/2016) a jeho súčasťou podľa nej majú byť aj sporné nehnuteľnosti. Tieto však podľa aktuálnych katastrálnych zápisov vlastní žalovaná 2/. Odvolací súd preto súhlasí, že právnu neistotu žalobkyne v otázke vlastníctva sporných nehnuteľností možno vyriešiť jedine určením, že tieto patria do bezpodielového spoluvlastníctva. Bez takého určenia by totiž prípadný rozsudok o ich vyporiadaní nebol zápisateľným do

katastra nehnuteľností, pretože podľa § 36a ods. 1 katastrálneho zákona č. 162/1995 Z. z. by vykonaniu záznamu rozsudku do katastra nehnuteľností (§ 34 ods. 1 cit. zákona) bránil existujúci zápis žalovanej 2/ ako vlastníčky. Najvyšší súd ČR k tejto problematike uviedol, že názor, že bývalý manžel nemá naliehavý právny záujem na určení, že nehnuteľnosť zapísaná v katastri nehnuteľností je súčasťou spoločného majetku manželov, pretože toho istého sa môže domôcť žalobou o jeho vyporiadanie, sa neuplatní v prípade, ak v katastri nehnuteľností je ako vlastník tejto nehnuteľnosti zapísaná tretia osoba - v takom prípade právoplatný rozsudok deklarujúci, že nehnuteľnosť je spoločným majetkom manželov zakladá právne relevantný podklad pre jej následné vyporiadanie, resp. pre reflektovanie jej zákonom predpokladanej transformácie do podielového spoluvlastníctva (viď rozhodnutie sp. zn. 30Cdo/760/2016). Žalovaný 1/ preto v odvolaní neopodstatnene vytýkal prvoinštančnému súdu nesprávne právne posúdenie tohto aspektu sporu. Prvoinštančný súd sa po správnom vyriešení otázky naliehavého právneho záujmu opodstatnene zaoberal vecnou stránkou žaloby.

11. Pokiaľ ide o podstatu veci, v konaní nebolo sporným, že žalované nehnuteľnosti tvorili v čase ich predaja žalovanej 2/ súčasť bezpodielového spoluvlastníctva (§ 143 OZ) žalobkyne a žalovaného 1/. Toto síce zaniklo podľa § 148 ods. 1 OZ v dôsledku rozvodu ich manželstva rozsudkom Okresného súdu Revúca sp. zn. 6P/20/2016 zo dňa 10. 05. 2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 16. 05. 2016, avšak v čase predaja nehnuteľností žalovaným 1/ žalovanej 2/ kúpnu zmluvou zo dňa 29. 12. 2016 nebolo ešte bezpodielové spoluvlastníctvo vysporiadané niektorým zo spôsobov určených v § 149 OZ (t. j. dohodou, súdnym rozhodnutím, resp. uplynutím určenej doby). Bezpodielové spoluvlastníctvo žalobkyne a žalovaného 1/ pritom nie je vysporiadané ani doteraz a vedie sa o tom konanie na Okresnom súde Revúca pod sp. zn. 5Pc/11/2016, ktoré je prerušené čakajúc na vyriešenie tohto sporu.

12. Občiansky zákonník neurčuje, ktorými ustanoveniami sa spravujú vzťahy manželov ohľadne spoločných vecí v čase medzi zánikom bezpodielového spoluvlastníctva a jeho vysporiadaním, avšak v právnej teórii i v súdnej praxi (viď najmä R 42/1972) niet rozdielnych názorov na to, že analogicky treba vychádzať z ustanovení, ktoré upravujú vzťahy obsahom a účelom najbližšie. Teda i v takej situácii treba vychádzať z ustanovení upravujúcich bezpodielové spoluvlastníctvo manželov. Najvyšší súd SR túto zásadu potvrdil napríklad už v rozhodnutí sp. zn. 3Cz 51/80, podľa ktorého ani po zániku manželstva v čase do vyporiadania BSM nemôže žiadny z bývalých manželov nakladať so spoločnými vecami spôsobom odporujúcim ust. § 145 ods. 1 OZ.

13. Prvoinštančný súd sa preto správne zaoberal aplikáciou ust. § 145 ods. 1 OZ, podľa ktorého bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov a v ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov; inak je právny úkon neplatný. Správne teda prvoinštančný súd riešil, či žalovaný 1/ odpredal spoločné nehnuteľnosti žalovanej 2/ so súhlasom žalobkyne, resp. či takýto súhlas zo strany žalobkyne daný nebol, keďže predaj nehnuteľností tvoriacich súčasť BSM nie je možné považovať za bežnú vec (viď napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/50/2000). To, že v danom prípade nešlo o bežnú vec, nebolo sporným.

14. Pokiaľ však prvoinštančný súd na základe vykonaných dôkazov vyhodnotil, že žalovaný 1/ pri predaji spoločných nehnuteľností konal bez súhlasu žalobkyne ako druhej bezpodielovej spoluvlastníčky, resp. že dokonca vedel o nesúhlase žalobkyne s predajom, ide o závery nesprávne a nezodpovedajúce hodnoteniu dôkazov podľa § 191 CSP. Odvolací súd preto na nariadenom pojednávaní (vykonanom bez účasti žalovanej 2/, ktorá svoju neúčast' ospravedlnila zdravotnými dôvodmi) zopakoval dokazovanie a na jeho základe mal preukázať, že žalobkyňa predaj spoločných nehnuteľností svojim konaním fakticky odsúhlasila.

15. Je potrebné najskôr uviesť, že ust. § 145 ods. 1 OZ upravuje právny vzťah bezpodielových spoluvlastníkov k tretím osobám, pokiaľ ide o spoločné veci tvoriace súčasť bezpodielového spoluvlastníctva manželov a pri nakladaní s nimi rozlišuje dva režimy. Bežnú vec týkajúcu sa spoločného majetku môže vybaviť každý z manželov. Ak ale o bežnú vec (rozumej záležitosť) nejde, je potrebný súhlas oboch manželov. V prípade absencie takéhoto súhlasu je právny úkon postihnutý relatívnou neplatnosťou podľa § 40a OZ, čo znamená, že takýto úkon sa považuje za platný len do času, keď sa druhý manžel jeho neplatnosti dovoľá voči všetkým jeho účastníkom. Ust. § 145 ods. 1 OZ pritom neurčuje žiadne ďalšie podmienky, pokiaľ ide o formu, obsah, resp. spôsob vyjadrenia súhlasu. To znamená, že súhlas možno dať nielen ústne alebo písomne, ale aj mlčky - konkludentne, ak zo správania

druhého manžela možno usúdiť, že súhlasí, aby bola záležitosť takto vybavená (§ 35 ods. 1 OZ) a takisto možno súhlas dať nielen vopred, ale aj dodatočne (t. j. až po uzavretí právneho úkonu).

16. V napadnutom rozhodnutí prvoinštančný súd poukázal na to, že žalobkyňa absenciu svojho súhlasu s predajom dokazovala najmä SMS správou zo dňa 15. 11. 2016, podaním žaloby o vyporiadanie BSM a tiež uzneseniami z trestného konania, ktoré iniciovala podaním trestného oznámenia zo dňa 06. 02. 2017. Tieto dôkazy však prvoinštančný súd nevyhodnotil správne a dostatočne nezobral do úvahy ani všetky súvisiace a následné kroky a správanie sa žalobkyne v čase pred a po uzavretí kúpnej zmluvy, resp. v čase, kedy už preukázateľne vedela, že žalovaný 1/ spoločné nehnuteľnosti predal žalovanej 2/. V zmysle vyššie uvedeného totiž prípadná absencia predchádzajúceho súhlasu podľa § 145 ods. 1 OZ automaticky nevylučuje, že takýto prejav vôle nemohol byť urobený dodatočne.

17. Ako už bolo uvedené, nakladanie so spoločným majetkom spôsobom, ktorý nezodpovedá ust. § 145 ods. 1 OZ spôsobuje relatívnu neplatnosť právneho úkonu. Odvolací súd vo vzťahu k inštitútu neplatnosti (absolútnej, či relatívnej) právneho úkonu zdôrazňuje, že neplatnosť je sankciou zasahujúcou do zmluvnej voľnosti a preto pri posudzovaní (ne)platnosti každého právneho úkonu treba najskôr podrobiť analýze relevantné zákonné ustanovenia z hľadiska ich účelu, významu a zmyslu a až v prípade, že prevažuje zákonnými ustanoveniami chránená hodnota nad právom, ktoré bude neplatnosťou dotknuté, bude namieste konštatovať neplatnosť právneho úkonu. Zjednodušene možno povedať, že neplatnosť právneho úkonu má byť výnimkou a nie pravidlom, pretože nie každý rozpor so zákonom musí nevyhnutne viesť k označeniu právneho úkonu za neplatný, t. j. za taký, ktorý nespôsobuje zamýšľané právne účinky.

18. Z tohto pohľadu právna úprava ust. § 145 ods. 1 OZ v nadväznosti na § 40a OZ jasne signalizuje, že v prípade nakladania so spoločným majetkom bez súhlasu druhého manžela nad rámec bežnej veci je preferovanou platnosť pred neplatnosťou právneho úkonu. Vyplýva to z okolnosti, že ochrana druhého z bezpodielových spoluvlastníkov je garantovaná sankciou (iba) relatívnej (a nie absolútnej) neplatnosti právneho úkonu, ktorej nastúpenie je závislé od aktivity dotknutého subjektu - obídeného manžela. Dokiaľ sa tento relatívnej neplatnosti účinne nedovolá, právny úkon je platný. Zákon teda v prípade dispozície so spoločným majetkom manželov, ktorá je v rozpore s ust. § 145 ods. 1 OZ nezvolil sankciu ex offo aplikovateľnej absolútnej neplatnosti právneho úkonu, ale neplatnosť relatívnu, ktorej aplikácia je ponechaná na vôľu dotknutej osoby a ktorej relevancia podlieha časovému aspektu - právo namietať relatívnu neplatnosť sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premičacej dobe. Z toho je podľa odvolacieho súdu zrejmý zámer, že právny úkon porušujúci vlastnícke právo druhého manžela ako rovnakého bezpodielového (spolu)vlastníka nemá byť neplatným vždy a „za každú cenu“. Vo všeobecnosti pritom možno konštatovať, že relatívna neplatnosť právneho úkonu podľa § 40a OZ dopadá na prípady, v ktorých síce právny úkon nie je v súlade so zákonom, ale ide o také porušenie zákona, ktoré nemá zásadný charakter, t. j. v prípade relatívnej neplatnosti sa nejedná o porušenie takých zákonných pravidiel, na ktorých dodržaní treba trvať za každých okolností. Inými slovami, zákon ponechal na vôľu dotknutého subjektu, či bude z porušenia zákona vyvodzovať určité účinky vo vzťahu k platnosti právneho úkonu, pričom ak tak účinne neurobí, ani súd na nedostatok právneho úkonu prihliadnúť nemôže. Touto optikou odvolací súd nahliadal aj na skutočnosti, ktoré vyplynuli zo zrealizovaného dokazovania a preto sa nemohol stotožniť so záverom prvoinštančného súdu o relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy, v dôsledku ktorej by sporné nehnuteľnosti mali patriť do bezpodielového spoluvlastníctva žalobkyne a žalovaného 1/.

19. Z odvolacím súdom zopakovaného dokazovania vyplynulo, že žalobkyňa a žalovaný 1/ sa v dôsledku zhoršených vzťahov v decembri roku 2015 rozišli, čo následne vyústilo do rozvodu ich manželstva v máji roku 2016. Žalobkyňa tvrdila, že niekedy v januári 2016 sa dohodli na predaji domu, žalovaný 2/ zasa vypovedal, že on v tom čase a ani neskôr nemal záujem spoločné nehnuteľnosti predávať. Ich výpovede boli v tomto rozdielne, zhodujú sa ale v tom, že v spoločnom dome minimálne od leta roku 2016 už ani jeden z nich nebýval - žalobkyňa sa aj s maloletými deťmi odsťahovala k rodičom a žalovaný 1/ uviedol, že tam nebýval už od marca roku 2016, kedy ho kontaktovali známi s tým, že sa dopočuli o predaji domu. Podľa predložených fotografií (č. I. 74 spisu) ponúkala žalobkyňa spoločné nehnuteľnosti na predaj začiatkom roku 2016 na sociálnej sieti a v septembri 2016 inzeroval ich predaj aj žalovaný 1/ cestou rodinných príslušníkov (č. I. 72 spisu).

20. Z uvedeného je zrejmé, že v priebehu roku 2016 nepochybne boli určité obdobia, kedy buď žalobkyňa alebo žalovaný 1/ mienili spoločné nehnuteľnosti predať. Ich výpovede sa síce rozchádzajú v tom, či v danom čase s predajom súhlasil aj druhý z nich, zhodujú sa ale s výpoveďou žalovanej 2/ o tom, že táto v súvislosti so záujmom o kúpu oslovila ako prvú žalobkyňu. Žalobkyňa aj žalovaná 2/ následne zhodne potvrdili, že niekedy v októbri, resp. novembri roku 2016 spoločne zrealizovali prehliadku nehnuteľností, avšak jej priebeh, resp. obsah ich vzájomného rozhovoru každá z nich popísala úplne odlišne. Kým žalobkyňa vypovedala v podstate tak, že žalovanej 2/ ukázala dom s tým, že má záujem v ňom i s deťmi bývať a že dom je predmetom sporu, resp. vyporiadania BSM, žalovaná 2/ toto popierala uvádzajúc, že žalobkyňa jej nepovedala, že dom nie je na predaj.

21. Bez ohľadu na to, ktorá z týchto verzií je pravdivou, je faktom, že ohliadku nehnuteľností umožnila žalovanej 2/ žalobkyňa a nie žalovaný 1/, z čoho odvolací súd vyvodzuje, že žalobkyňa v tom čase mala záujem nehnuteľnosti predať. Inak by ich predsa žalovanej 2/ ako cudzej osobe neukazovala. Pokiaľ žalobkyňa tento svoj krok vysvetľovala tým, že žalovanú 2/ „ľutovala“ (viď vyjadrenie žalobkyne na pojednávaní dňa 26. 05. 2021), odvolací súd toto nepovažuje za argument svedčiaci o nezáujme žalobkyne predávať nehnuteľnosti. Práve ohliadka veci - a zvlášť nehnuteľnej - je totiž typickým úkonom sprevádzajúcim proces predaja, kedy sa záujemca môže presvedčiť, či predávaná vec zodpovedá jeho požiadavkám. Žalovanej 2/ evidentne predmetné nehnuteľnosti vyhovovali, keďže v nadväznosti na zrealizovanú prehliadku kontaktovala žalovaného 1/ správou zo dňa 20. 11. 2016 (č. I. 73 spisu), v ktorej mu tlmočila svoj záujem o ich kúpu. V tejto správe súčasne uviedla, že „Vaše meno na FB mi dala Vaša bývalá manželka ...“ a preto z logického hľadiska považuje odvolací súd za uveriteľnejšiu verziu prezentovanú žalovanou 2/, že žalobkyňa jej na ohliadke mala povedať, že ona jej dom predať nemôže, nakoľko vlastníkom je manžel, treba počkať kým príde zo zahraničia a konkrétne podmienky dohodnúť s ním. Tak tomu následne aj bolo, kedy žalovaný 1/ sa osobne stretol so žalovanou 2/ kvôli predaju v decembri 2016 po svojom návrate na Slovensko. Odvolací súd dodáva, že pokiaľ žalobkyňa popierala, že by žalovanej 2/ poskytla kontakt na svojho bývalého manžela, odvolací súd nevidí racionálny dôvod na to, aby si žalovaná 2/ v uvedenej správe zo dňa 20. 11. 2016 vymýšľala, že kontakt na žalovaného 1/ má od žalobkyne ako jeho bývalej manželky.

22. Z výpovede žalobkyne i žalovaného 1/ tiež vyplynulo, že po rozvode spolu poriadne nekomunikovali. Hypotéku viažucu sa na spoločné nehnuteľnosti nesplácali. Žalobkyňa sa vyjadrila, že ako spoludlžníčka si v októbri 2016 dohodla s VÚB bankou splátkový kalendár a z banky ju preto na mesačnej báze informovali o rozsahu splácania hypotéky. Týmto spôsobom, t. j. telefonátom z banky sa aj dozvedela, že žalovaný 1/ si vyžiadal informáciu o zostatku dlhu kvôli tomu, že chce spoločné nehnuteľnosti predať. Reagovala na to tým, že mu dňa 15. 11. 2016 zaslala SMS správu v maďarskom jazyku, znejúcu v preklade takto: „Teraz vysvetľujem naposledy, lebo zbytočne chodíš do banky dovtedy, kým nie sme vysporiadaní, dovtedy nemôžeš predať dom a hocičo spravíš, všetko je neplatné. Radšej choď za riadnym advokátom, lebo nie je to rozum, to už vieme, a zober si na zreteľ aj to, že máš podmienku a budú ťa brať, ak spravíš hocijaký podvod. Dom ti nenechám, lebo s deťmi sa vrátim tam, keď sa ti to páči alebo nie.“ (viď správa na č. I. 72 spisu a jej preklad v uznesení prokuratúry na č. I. 67 spisu).

23. Prvoinštančný súd túto správu vyhodnotil ako dôkaz svedčiaci o nesúhlase žalobkyne s predajom nehnuteľností, s ktorým hodnotením ale odvolací súd nesúhlasí. V kontexte toho, že už od začiatku roka 2016 žalobkyňa aj žalovaný striedavo uvažovali o predaji spoločných nehnuteľností, že žalobkyňa umožnila žalovanej 2/ ohliadku nehnuteľností a že správa bola reakciou žalobkyne na zistenie zámeru žalovaného 1/ tieto predať, odvolací súd z citovaného textu nevyvodzuje vôľu žalobkyne smerujúcu proti predaju. Žalobkyňa totiž v správe neprezentovala svoj nesúhlas s predajom, ale to, že žalovaný 1/ nemôže predať spoločné nehnuteľnosti, kým nie sú vysporiadané a ak tak prípadne urobí, pôjde o neplatný právny úkon. Odvolací súd pritom zdôrazňuje, že medzi uvedeným je rozdiel, pretože relatívnu neplatnosť podľa § 145 ods. 1 OZ v spojení s § 40a OZ nezakladá samotná dispozícia so spoločným majetkom (ktorý ešte nebol vysporiadaný), ale nesúhlas s ňou zo strany druhého manžela a takýto nesúhlas predmetom správy podľa odvolacieho súdu nie je. K vyjadreniu nesúhlasu s predajom mohla nepriamo smerovať jedine posledná časť správy, v ktorej žalobkyňa žalovanému 1/ oznamovala, že sa do domu aj s deťmi vráti. Tento prejav však odvolací súd považoval za taký, ktorý nebol zo strany žalobkyne mienený vážne. Spoločný dom bol totiž prinajmenšom od leta 2016 neobývaný a teda ak by žalobkyňa svoje slová o návrate (čo rovnako mala povedať žalovanému 1/ už pri rozvode v máji 2016 a aj žalovanej 2/ na ohliadke) myslela vážne, nič jej v tom nebránilo ani v čase zaslania správy v novembri 2016 a ani neskôr, kedy už v januári 2017 vedela o zrealizovaní predaja (a neurobila žiaden

reálny krok, aby predaj zastavila, ako bude uvedené ďalej), lebo sama uviedla, že demontáž a odnesenie niektorých častí vnútorného vybavenia domu (kotel, bojler, atď.) realizované jej otcom v júli 2016 malo len dočasný charakter a účelom toho bolo zabrániť v predaji domu žalovanému 1/. Odvolací súd však demontáž základného technického vybavenia rodinného domu nepovažuje za prekážku, ktorá by mala zabrániť predaju domovej nehnuteľnosti (k čomu napokon aj došlo), v kontexte celého prípadu je skôr pravdepodobnejšie, že zo strany žalobkyne išlo o prejav toho, že sa do spoločného domu už nemienila vrátiť z dôvodu jeho predaja.

24. Predmetná SMS správa samozrejme nepreukazuje schválenie predaja nehnuteľností zo strany žalobkyne, nejde ale ani o dôkaz potvrdzujúci okolnosť, že žalobkyňa bola proti predaju. V tejto súvislosti je súčasne potrebné zdôrazniť, že žalobkyňa sa v žiadnej zo svojich výpovedí (a to ani v rámci ňou iniciovaného trestného konania ako to vyplýva z uznesenia vyšetrovateľa zo dňa 02. 03. 2017 na č. I. 69 a nasl. spisu, resp. z uznesenia prokuratúry zo dňa 06. 04. 2017 na č. I. 66 a nasl. spisu) nevyjadrila v tom zmysle, že nechcela spoločné nehnuteľnosti predávať. Vyjadrenie žalobkyne takéhoto charakteru nezaznelo z jej strany ani na odvolacom pojednávaní, na ktorom uviedla, že hrozila dražba spoločných nehnuteľností, preto si v banke dohodla splátkový kalendár a predaj domu nebolo dobré riešenie, pretože žalovaný 1/ jej vypisoval, že jej z domu nič nedá a ona chcela kúpiť nový byt. Podľa odvolacieho súdu sú tieto slová žalobkyne potvrdením skutočnosti, že v tom čase jej neprekážal samotný predaj spoločných nehnuteľností, ale vadilo jej to, že by nemala dostať z predaja svoj podiel. K tomu následne aj došlo - v konaní totiž nebolo sporným, že z kúpnej ceny 40.000,- Eur zaplatenej žalovanou 2/ na základe kúpnej zmluvy zo dňa 29. 12. 2016 bola čiastka niečo vyše 26.000,- Eur použitá na úhradu hypotéky viažucej sa k predmetným nehnuteľnostiam a zvyšok bol uhradený v prospech účtu žalovaného 1/, ktorý tvrdil, že tieto prostriedky použil na úhradu spoločných dlhov. Odvolací súd je na základe uvedeného toho názoru, že toto je skutočným dôvodom podania tejto žaloby a nie okolnosť, že žalobkyňa s predajom (údajne) nesúhlasila. Podľa odvolacieho súdu teda žalobkyňa nepodala túto žalobu po vyše tri a pol roku od predaja spoločných nehnuteľností (kedy kúpna zmluva bola uzavretá dňa 29. 12. 2016, zavkladovaná bola dňa 21. 02. 2017, žalobkyňa sa dovolala relatívnej neplatnosti listom zo dňa 05. 09. 2019 a žalobu podala až dňa 08. 07. 2020) kvôli tomu, že bola proti predaju, ale z dôvodu, že žalovaný 1/ jej nevyplatil polovicu z kúpnej ceny predaných nehnuteľností. Takýto záver súhlasí aj s predmetnou SMS správou zo dňa 15. 11. 2016, v ktorej žalobkyňa upozorňovala žalovaného 1/, že predat' dom môže až po vysporiadaní.

25. Ďalej z výpovede žalobkyne v trestnom konaní vyplynulo, že v decembri 2016 jej z banky telefonicky oznámili, že bývalý manžel našiel záujemcu o kúpu nehnuteľností a teda už nie je potrebné uhrádzať splátky úveru, pričom v tom čase už bol na Okresnom súde Revúca podaný jej návrh na vyporiadanie BSM, o čom bývalého manžela telefonicky informovala (viď uznesenie vyšetrovateľa zo dňa 02. 03. 2017 na č. I. 69pv spisu). Žalobkyňa ani tu nevypovedala, že bývalému manželovi oznámila svoj nesúhlas s predajom (a prípadne jeho dôvod).

26. Zo spisu Okresného súdu Revúca sp. zn. 5Pc/11/2016 odvolací súd zistil, že dňa 21. 12. 2016 žalobkyňa podala na súd žalobu datovanú dňom 05. 12. 2016 o vyporiadanie BSM so žalovaným 1/, v rámci čoho navrhla vyporiadať aj spoločné nehnuteľnosti takým spôsobom, že budú prikázané do jej výlučného vlastníctva bez povinnosti výplaty žalovanému 1/ ako bývalému manželovi, ktorý mal zasa nadobudnúť hnuťelné veci. Návrh na prikázanie nehnuteľností do svojho vlastníctva žalobkyňa v žalobe zdôvodnila tým, že opravu domu vykonávali aj financovali jej rodičia, maloleté deti boli po rozvoде zverené do jej starostlivosti a spláca aj spoločný úver vo VÚB banke. K úveru žalobkyňa v žalobe uviedla, že ku dňu 01. 11. 2016 predstavuje zostatok úveru 26.068,38 Eur, že v júni 2016 sa kvôli upomienke dozvedela o jeho nesplácaní a že na základe poslednej výzvy banky z októbra 2016 požiadala o splátkový kalendár, ktorý spláca od 15. 11. 2016, nakoľko po nezaplatení by dom išiel na dražbu. Odvolací súd konštatuje, že žalobkyňa v žalobe spôsob riešenia splatenia spoločného úveru neuviedla, možno sa preto len domnievať, že v prípade prisúdenia nehnuteľností chcela úver splácať ona, čomu nasvedčuje obsah pripojeného návrhu dohody o vyporiadaní BSM (konkrétne článok VI dohody) zo dňa 15. 11. 2016, ktorý adresovala žalovanému 1/ a podľa ktorého mala prevziať splácanie úveru.

27. Pokiaľ ide o podanie žaloby na vyporiadanie BSM žalobkyňou, odvolací súd nehodnotí zaradenie spoločných nehnuteľností do vyporiadania v rámci bezpodielového spoluvlastníctva (a návrh, resp. žalobkyňou uvedené dôvody na ich prikázanie do jej výlučného vlastníctva) ako dôkaz jej nesúhlasu s

ich predajom. Žalobkyňa totiž vyporiadanie BSM iniciovala žalobou datovanou dňa 05. 12. 2016, podala ju na okresnom súde dňa 21. 12. 2016 a vtedy spoločné nehnuteľnosti zo strany žalovaného 1/ predané neboli, keďže kúpna zmluva uzavretá žalovaným 1/ so žalovanou 2/ je datovaná dňom 29. 12. 2016 (č. I. 15 a nasl. spisu) a navyše sa žalobkyňa podľa svojich slov o predaji dozvedela dňa 02. 01. 2017 z telefonátu z banky (č. I. 69pv spisu). Inak povedané, nehnuteľnosti v čase spísania i podania žaloby tvorili súčasť BSM a tak aj logicky boli zo strany žalobkyne označené v žalobe ako predmet vyporiadania. Preto rovnako ako prípadné nezahrnutie nehnuteľností žalobkyňou do vyporiadania BSM v čase, kedy tieto boli súčasťou BSM, by nebolo možné považovať za jej súhlas s predajom, takisto ani ich zahrnutie do žaloby o vyporiadanie BSM a požiadavku na ich prikázanie do jej vlastníctva nemožno hodnotiť ako vyjadrenie nesúhlasu s predajom. Podľa odvolacieho súdu sa žiadosť žalobkyne o prikázanie nehnuteľností do jej vlastníctva vôbec vzájomne nevylučuje s jej súčasne existujúcim záujmom na ich predaji, resp. so súhlasom s takýmto postupom.

28. Žalobkyňa vo svojej výpovedi pred prvoinštančným súdom popierala, že by ju žalovaný 1/ v decembri 2016 informoval o svojich krokoch smerujúcich k predaju spoločných nehnuteľností. Toto skutočne preukázané nebolo. Avšak sama žalobkyňa v trestnom konaní vypovedala, že v decembri 2016 jej z banky telefonicky oznámili, že bývalý manžel našiel záujemcu o kúpu nehnuteľností a teda už nie je potrebné uhrádzať splátky úveru. Odvolací súd preto neverí tomu, že sa žalobkyňa v tom čase nezaujímalá o to, čo žalovaný 1/ mieni s domom urobiť, keďže jej evidentne záležalo na tom, aby z domu dostala svoj podiel. Žalobkyňa ďalej v trestnom konaní vypovedala, že dňa 02. 01. 2017 jej z banky telefonicky oznámili, že bývalý manžel nehnuteľnosti predal a hypotéku vyplatil. Napadlo ju ako možného kupca kontaktovať žalovanú 2/, ktorá sa ešte v októbri 2016 u nej o dom zaujímalá, pričom žalovaná 2/ jej počas telefonického rozhovoru uviedla, že dom kúpila a zaplatila zaň kúpnu cenu koncom decembra 2016.

29. Z tejto výpovede žalobkyne vyplýva, že v decembri 2016 vedela o tom, že žalovaný 1/ našiel kupujúceho, minimálne odo dňa 02. 01. 2017 vedela aj o predaji spoločných nehnuteľností žalovaným 1/ a následne si u žalovanej 2/ telefonicky overila, že táto je kupujúcou. Žalobkyňa však v trestnom konaní a ani v tomto súdnom konaní neuviedla, že by žalovanej 2/ vtedy oznámila svoj nesúhlas s predajom. Odvolací súd preto nemal dôvod neveriť žalovanej 2/, ktorá sa vyjadrila, že od kúpy nehnuteľností až do zavkladovania vlastníckeho práva v jej prospech jej nikto neavizoval, že žalobkyňa nesúhlasí s predajom. Z vykonaného dokazovania totiž nevyplývalo, že žalobkyňa urobila od 02. 01. 2017 nejaký konkrétny krok smerujúci k tomu, aby nedošlo k zavkladovaniu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností v prospech žalovanej 2/ ako kupujúcej, hoci mala na to dostatok času, pretože podľa údajov na kúpnej zmluve zo dňa 29. 12. 2016 bola táto zavkladovaná až dňa 21. 02. 2017. Je predsa nelogické, že ak žalobkyňa s predajom nesúhlasila, aby napriek tomu bola pasívna a akceptovala prevod vlastníckeho práva na žalovanú 2/. Inými slovami, ak by žalobkyňa skutočne bola proti predaju spoločných nehnuteľností žalovaným 1/, jasne by to povedala žalovanej 2/ v predmetnom telefonickom rozhovore a následne by robila právne kroky smerujúce k tomu, aby k prepisu spoločných nehnuteľností na žalovanú 2/ nedošlo. Odvolací súd si preto pasivitu žalobkyne vie vysvetliť jedine tým, že v tom čase i následne dlhodobo potom odpredaj nehnuteľností akceptovala a názor zmenila až po neskoršom zistení, že v rámci vyporiadania BSM zrejme od žalovaného 1/ nedostane finančné prostriedky, aby si mohla zadovážiť iné bývanie (viď vyjadrenie žalobkyne na odvolacom pojednávaní). Preto až dňa 05. 09. 2019, t. j. po vyše dva a pol roku od uzavretia kúpnej zmluvy zo dňa 29. 12. 2016, koncipovala listy adresované žalovaným 1/ a 2/, ktorými sa voči nim dovoľávala relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 29. 12. 2016, kedy až v týchto listoch prvýkrát tvrdila, že ona ako manželka súhlas s prevodom nehnuteľností neudelila. V tejto súvislosti je potrebné tiež uviesť, že pokiaľ sa žalobkyňa na odvolacom pojednávaní bránila tým, že po predaji nehnuteľností žalovaným 1/ vlastne nevedela čo robiť a celú vec riešila podaním trestného oznámenia, odvolací súd poukazuje práve na ňou písanú SMS správu zo dňa 15. 11. 2016, v ktorej poukázala na neplatnosť predaja v prípade dispozície so spoločnými nehnuteľnosťami pred ich vysporiadaním. Podľa odvolacieho súdu je táto SMS správa dôkazom vedomosti žalobkyne o tom, že môže namietat' neplatnosť žalovanými uzavretej kúpnej zmluvy (k čomu pristúpila až listami zo dňa 05. 09. 2019), no namiesto toho sa žalobkyňa rozhodla záležitosť riešiť začiatkom februára 2017 podaním trestného oznámenia. Takýto postup žalobkyne je podľa presvedčenia odvolacieho súdu ďalším nepriamym dôkazom nasvedčujúcim tomu, že predaj spoločných nehnuteľností žalovaným 1/ v tom čase akceptovala, lebo v opačnom prípade by hneď obom žalovaným oznámila svoje nesúhlasné stanovisko a domáhala sa neplatnosti kúpnej zmluvy. Odvolaciemu súdu nie je zrejmé, čo mienila dosiahnuť žalobkyňa podaním trestného oznámenia, keďže každopádne ani prípadné trestné konanie

nemohlo zabrániť právnym následkom (resp. tieto zvrátiť) spojeným s uzavretím kúpnej zmluvy medzi žalovanými 1/ a 2/. Možno sa tak len domnievať, že žalobkyňa mienila takýmto spôsobom pôsobiť na žalovaného 1/, aby jej vyplatil polovicu kúpnej ceny z predaných nehnuteľností, lebo takéto vysvetlenie sa ponúka z obsahu ňou predložených uznesení vydaných počas trestného konania.

30. Pokiaľ totiž ide o samotné trestné oznámenie podané žalobkyňou začiatkom februára roku 2017, tento dôkaz nebol v spore vykonaný, pretože žalobkyňa a žalovaní ho ako dôkaz neoznačili a ani vykonať nenavrhlí (§ 185 ods. 1 až 3 CSP). Odvolaciemu súdu preto nie je známy konkrétny obsah trestného oznámenia podaného žalobkyňou a jeho obsah nepoznal ani prvoinštančný súd, ktorý preto nemohol v rámci odôvodnenia napadnutého rozsudku (v jeho 42. odseku) vyhodnotiť podanie trestného oznámenia ako prejav nesúhlasu žalobkyne s predajom spoločných nehnuteľností.

31. Odvolací súd preto pri viazanosti dôkaznými návrhmi sporových strán (§ 185 ods. 1 CSP) v tomto smere iba zopakoval dokazovanie žalobkyňou predloženým uznesením vyšetrovateľky zo dňa 02. 03. 2017 (č. I. 69 a nasl. spisu) a uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry Revúca zo dňa 06. 04. 2017 (č. I. 66 a nasl. spisu). Z nich vyplýva tá skutočnosť, že žalobkyňa podala trestné oznámenie dňa 06. 02. 2017 a na jeho podklade bolo preverované podozrenie zo spáchania prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 a 2 Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť žalovaný 1/ v podstate na tom skutkovom základe, že predal spoločné nehnuteľnosti za sumu 40.000,- Eur žalovanej 2/ bez súhlasu žalobkyne v čase kedy táto už podala na súde žalobu o vyporiadanie BSM a tým jej mala byť spôsobená škoda nie menej ako 20.000,- Eur. Uznesením vyšetrovateľky zo dňa 02. 03. 2017 bola trestná vec odmietnutá, pričom sťažnosť žalobkyne proti tomuto uzneseniu bola zamietnutá ako nedôvodná uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry Revúca zo dňa 06. 04. 2017. Z týchto dvoch uznesení nevyplýva, na základe čoho orgány činné v trestnom konaní sformulovali skutkovú vetu (skutkový základ) preverovaného prečinu podvodu takým spôsobom, že predaj spoločných nehnuteľností mal byť žalovaným 1/ zrealizovaný bez súhlasu žalobkyne. Ani v jednom z uznesení sa neuvádza, že by žalobkyňa či už v trestnom oznámení alebo v nejakej svojej výpovedi tvrdila, že pri predaji žalovaný 1/ konal bez jej súhlasu, resp. proti jej vôli, dokonca v uznesení zo dňa 06. 04. 2017 na str. 4 prokurátor vyslovil názor, že zo správania žalobkyne možno usúdiť, že súhlasila s tým, ako bývalý manžel celý predaj zariadil. Podľa odvolacieho súdu teda ani tieto dve uznesenia nie sú dôkazom absencie súhlasu žalobkyne s predajom spoločných nehnuteľností žalovaným 1/. Navyše samotná podstata trestného konania iniciovaného žalobkyňou spočívala v tom, že žalovaný 1/ sa mal dopustiť podvodu a spôsobiť jej škodu minimálne v sume 20.000,- Eur predstavujúcu polovicu kúpnej ceny za spoločné nehnuteľnosti, čo len dokrešľuje tú skutočnosť, že žalobkyňa nemala reálny záujem o samotné nehnuteľnosti, ale o peňažný podiel z ich predaja. Čiže podľa odvolacieho súdu nebolo podanie trestného oznámenia žalobkyňou motivované jej nesúhlasom s predajom, ale jedine tým, že žalovaný 1/ ju z predaných nehnuteľností nevyplatil.

32. Za uvedeného stavu odvolací súd nedospel k záveru o neplatnosti žalovanými uzavretej kúpnej zmluvy, v dôsledku čoho by sporné nehnuteľnosti patrili do BSM žalobkyne a žalovaného 1/. Nebolo preukázané, že žalobkyňa bola proti predaju spoločných nehnuteľností žalovanej 2/. Relatívnu neplatnosť kúpnej zmluvy žalobkyňa namietla až v septembri 2019, kedy uplynulo viac než dva a pol roka odkedy sa o uzavretí kúpnej zmluvy dozvedela, pričom nebolo sporné, že za ten čas žalovaná 2/ nehnuteľnosti zrekonštruovala a prispôsobila si ich na bezbariérové bývanie. Preto aj z hľadiska porovnania záujmu žalobkyne na neplatnosti kúpnej zmluvy a záujmu žalovanej 2/ na zachovaní jej účinkov je potrebné uprednostniť zachovanie platnosti kúpnej zmluvy. Inými slovami, vykonané dokazovanie nepreukázalo tak závažné dôvody, aby bolo nutné znegovať právne následky uzavretej kúpnej zmluvy, práve naopak, preukázané skutočnosti podľa odvolacieho súdu svedčia v prospech zachovania platnosti kúpnej zmluvy. Odvolací súd preto pristúpil k zmene napadnutého rozsudku a žalobkyňou podanú žalobu zamietol.

33. Keďže odvolací súd zmenil rozsudok prvoinštančného súdu, musel podľa ust. § 396 ods. 1 a 2 CSP rozhodnúť o trovách celého konania (prvoinštančného aj odvolacieho konania). Nakoľko bola žaloba žalobkyne zamietnutá, boli žalovaní 1/ a 2/ plne úspešnou stranou v spore a preto im odvolací súd s použitím ust. § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP priznal voči žalobkyni náhradu trov konania na súde prvej inštancie a tiež náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

34. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou

a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za neho koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).